

COLLEGE VAN TOEZICHT VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN PEDAGOGEN EN ONDERWIJSKUNDIGEN

23-06 Uitspraak van het College van Toezicht van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen (hierna: de NVO) inzake het klachtschrift van (...) (hierna klager) ingediend door (...) (hierna moeder) jegens (...) (hierna verweerster).

Samenstelling van het College van Toezicht van de NVO

Mevrouw drs. C.E.H.M. Backhuijs-Raijmakers (voorzitter), de heer dr. F.C.P. van der Horst (lid) en mevrouw drs. S. Klimesova (lid)

Ambtelijk secretaris: mevrouw mr. J. Siemons

Het College van Toezicht (hierna: het College) heeft het volgende overwogen en beslist:

1. Verloop van de procedure en ontvankelijkheid

Op 30 mei 2023 diende moeder namens klager, die op dat moment 14 jaar was, per e-mail een klachtschrift in inhoudende een klacht over verweerster. Het College bevestigde de ontvangst van het klachtschrift op 1 juni 2023.

Bij e-mail van 2 juni 2023 verstreekte moeder desgevraagd aanvullende informatie, waaronder een machtiging waarin klager zijn moeder machtigde om hem te vertegenwoordigen in de onderhavige procedure. Moeder deelde voorts op 2 juni 2023 mee het klachtschrift niet bij een andere tuchtrechtelijke instantie te hebben ingediend. Zij had wél op 27 mei 2023 een klacht bij de Landelijke klachtencommissie onderwijs ingediend over de directeur van de school van klager en twee medewerkers van de school, waaronder verweerster. Deze commissie is geen tuchtrechtelijke instantie.

Het College besloot op 20 juni 2023 dat de klacht ontvankelijk was.

Bij brief van 27 juni 2023 verzocht het College aan verweerster om binnen vier weken een verweerschrift in te dienen.

Op 14 juli 2023 ontving het College het verweerschrift via de e-mail.

Het College besloot vervolgens om in deze zaak een hoorzitting te houden. Partijen werden hierover geïnformeerd bij brief van 21 september 2023.

De hoorzitting vond plaats op 30 oktober 2023 via Microsoft Teams. Van de hoorzitting is een verslag opgesteld dat tegelijk met de uitspraak aan partijen is verstrekt. Het verslag maakt geen deel uit van de uitspraak.

2. De feiten

1. Klager, geboren in juni 2009, maakte in september 2022 de overstap van het primair speciaal onderwijs (SO) naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Hij startte bij school X, een VSO-school die onderwijs biedt aan jongeren met leer- en gedragsproblemen. Klager woonde bij moeder ten tijde van de onderhavige klacht. Moeder heeft alleen het gezag.

2. Verweerster werkte van 2019 tot juni 2023 als orthopedagoog bij school X. In die hoedanigheid was zij vanaf september 2022 betrokken bij de begeleiding van klager.

3. Op 5 oktober 2022 ondertekende moeder en op 10 oktober 2022 verweerster (namens school X)

een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) voor klager.

4. In een e-mail van 14 november 2022 schreef verweerster aan moeder -voor zover hier van belang- het volgende:

‘Ik kan mij voorstellen dat jij bent geschrokken van de schorsing (*van klager; CvT*), je zorgen maakt en vragen hebt. Als het goed is, heeft (...) (*een leerkracht van school X; CvT*) jou nog gebeld voor een toelichting (dit op verzoek van teamleider (...)) die het besluit tot schorsing heeft genomen).

Mogelijk zijn hiermee al enige twijfels weggenomen? Laten we het ook hebben over de hechtingsproblematiek bij klager (ons niet bekend vanuit overdracht!) en hoe dit tot uiting komt. Zoals in de laatste evaluatie al benoemd is; hoe beter wij klager leren kennen (en dit lijkt beetje bij beetje te gebeuren), hoe beter wij kunnen afstemmen op zijn ondersteuningsbehoeften.’

5. School X schorste klager per 5 december 2022 wederom. Ditmaal naar aanleiding van incidenten op school op 28 november 2022 en 1 december 2022. De schorsing vond plaats tot de kerstvakantie van 2022.

6. Begin 2023 stelde verweerster een signaleringsplan op voor klager. Zij presenteerde dit in een bijeenkomst op 6 maart 2023 aan medewerkers van school, de inmiddels ingeschakelde hulpverlening en moeder. Moeder ondertekende het plan op 20 maart 2023 voor akkoord. Het plan beschreef vijf mogelijke fases van klagers gedrag met per fase adviezen aan de begeleiding hoe hiermee om te gaan met als doel om tot de-escalatie te komen.

7. Op 3 mei 2023 honoreerde de Inspectie van het Onderwijs een verzoek van school X van 17 maart 2023 om een afwijking voor klager toe te staan van de minimaal acht uur verplichte onderwijsuren per week.

3. Het standpunt van klager

1. De klachten houden, zakelijk weergegeven, in dat verweerster in strijd heeft gehandeld met de Beroepscode NVO. Klager heeft de diagnose ASS (Autismespectrumstoornis) en ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) met onderliggende hechtingsproblematiek. Het handelen van verweerster heeft een terugval veroorzaakt bij klager in zijn functioneren en zijn competenties. Klager heeft hierdoor trauma's opgelopen, zijn vertrouwen in de hulpverlening is geschaad en zijn toekomst is bemoeilijkt.

2. Moeder somt de volgende voorbeelden op van klachtwaardig handelen van verweerster.

2.1. Verweerster heeft haaks gehandeld op adviezen van de eerdere hulpverlening. De handelwijze in de klas richting klager, gebaseerd op advies van verweerster, heeft ertoe geleid dat hij op school door het lint is gegaan. Hij heeft spullen kapot gemaakt en fysieke agressie laten zien.

2.2. Verweerster heeft in de eerste maanden geweigerd om contact op te nemen met de eerdere hulpverleners van klager zoals de gedragswetenschapper van zijn vorige school en de kinderpsychiater. Moeder heeft hierom meerdere keren gevraagd.

2.3. Verweerster heeft klager een aantal keer geschorst op een manier die tegen alle adviezen indruiste. Door het falend beleid is klager eind 2022 opnieuw door het lint gegaan. Klager is na het laatste incident op 1 december 2022 zeven uur in een ruimte op school opgesloten geweest.

2.4. Verweerster heeft geen medewerking willen verlenen aan een begeleid herstelcontact tussen klager en de betrokken medewerkers na de incidenten eind 2022. Verweerster is bij haar standpunt

gebleven dat de keuze destijds is gemaakt om dit niet te doen.

2.5. Verweerster heeft voorafgaand aan het incident op 1 december 2022 geadviseerd -in overleggen en evaluaties- om bij de thuissituatie intensieve hulpverlening te betrekken desnoods door een uithuisplaatsing in een residentiele groep.

2.6. Voorafgaand aan zijn overstap naar school X heeft klager intensieve hulpverlening gehad die uiteindelijk zo succesvol was dat hij op eigen kracht een jaar lang naar school is gegaan. De hulpverleners, therapeuten en kinderpsychiater hadden bij afronding van het basisonderwijs verklaard dat in de juiste context veel mogelijk zou zijn met klager in het voortgezet onderwijs. Moeder heeft dit aan verweerster meegedeeld maar deze heeft dit in de wind geslagen. Moeder heeft op verweersters advies vertrouwd. Als gevolg hiervan gaat klager nu vrijwel niet meer naar school en zijn tal van hulpverleners bij hem betrokken. Verweerster verleent geen enkele medewerking aan dit traject.

2.7. Verweerster heeft gezegd dat klager geen onderwijs kan verdragen. Verweerster heeft het signaal gegeven aan klager dat hij 'het niet kan' terwijl zij zelf de context heeft gecreëerd waarbinnen klager niet functioneert.

2.8. Verweerster heeft als visie dat 'zorg voorliggend is aan onderwijs' terwijl geen enkele zorgprofessional dit met haar eens is.

4. Het standpunt van verweerster

Verweerster brengt in reactie op de klachten, zakelijk weergegeven en voor zover hier relevant, het volgende naar voren.

1. Verweerster werkt al vijftien jaar met veel plezier als orthopedagoog in het (speciaal) voortgezet onderwijs. In april 2019 is zij gestart als orthopedagoog bij school X binnen de route 'arbeid'. In mei 2022 heeft de directie haar gevraagd om binnen school X over te stappen naar de route 'dagbesteding + structuurgroep' om een langdurig zieke collega te vervangen.

2. Klager is in september 2022 gestart in de structuurgroep. Dit is een speciale kleinschalige voorziening voor leerlingen met een complexe problematiek en een (zeer) intensieve ondersteuningsbehoefte. Hieraan wordt tegemoetgekomen door een extra bezetting, veel nabijheid, veel structuur en duidelijkheid, een individueel rooster met inspanning en ontspanning, een aangepast pauze- en praktijkprogramma, een signaleringsplan en een achtervang. Dit laatste is een time-out-voorziening die is gekoppeld aan de structuurgroep; leerlingen die zijn opgelopen in fasering kunnen daarin weer zakken in fasering en daarna hun programma in de klas hervatten.

3. In de eerste weken van het schooljaar waren de klassenleiding, de gedragscoach, de intern begeleider, de teamleider en verweerster zoekend naar een passend onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor klager. Dit gebeurde met inachtneming van de op dat moment beschikbare informatie over klager.

4. School X had in september 2022 informatie gekregen van moeder over klagers problematiek en ondersteuningsbehoeften. Verweerster heeft deze informatie verwerkt in het OPP. Het OPP heeft zij met moeder besproken en het is door beiden ondertekend. School X had echter bij de aanmelding van klager niet alle relevante informatie ontvangen. Op verzoek van verweerster heeft moeder op 18 november 2022 nog zeven belangrijke stukken over klager gemaild.

5. Kort daarna hebben op 28 november 2022 en 1 december 2022 twee forse incidenten

plaatsgevonden op school waarbij klager fysiek is begrensd omdat hij fysieke agressie liet zien richting personen en materiaal. De directeur en de betrokken teamleider hebben vervolgens besloten dat klager tot de kerstvakantie niet op school aanwezig kon zijn omdat de veiligheid van klager en anderen niet kon worden gegarandeerd. Verweerster is hierbij niet betrokken geweest.

6. Bij een eerder incident op school op 18 november 2022 is verweerster wél ingeschakeld. Dit was ná de schorsing van klager in november 2022. Zij heeft toen met een rustige, vriendelijke en duidelijke benadering van klager en het team, de situatie tijdig kunnen de-escaleren zonder een fysieke begrenzing toe te passen bij klager.

7. Verweerster heeft alle informatie die zij heeft ontvangen tussen september en november 2022 samen met de input van de gedragswetenschapper van een eerdere school, de begeleider van klager op de zorgboerderij, de PMT-therapeut (Psychomotorische Therapie) en de kinderpsychiater, verwerkt in het signaleringsplan van begin 2023.

8. Verweerster herkent zich niet in de stelling van moeder dat zij haaks heeft gehandeld op de beschikbare informatie over klager. Vanaf de start van het schooljaar is het OPP leidend geweest in de aanpak van klager. Vervolgens is op school vanaf maart 2023 de koers gevolgd uit het signaleringsplan. Verweerster heeft steeds ingezet op een positieve beïnvloeding van het pedagogisch handelen van de klassenleiding en de gedragscoach. Zij realiseert zich dat de doelgroep soms veel van hen vraagt. Dit betekende in de praktijk dat zij collega's sprak, aanmoedigde, motiveerde en ondersteunde in hun handelwijze richting leerlingen zoals klager. Zij was hiervoor dagelijks aanwezig op de unit. Zij heeft onder meer het volgende gedaan: flictsbezoeken, (incident)evaluaties, gevoelens erkennen, gedachten uitvragen en uitdagen, (positieve) feedback geven, handeling voordoen-samendoen, handelingsgerichte adviezen geven, (oplossingsgericht) coachen en gedrag ondertitelen in de ondersteuningsbehoefte.

9. Verweerster herkent zich niet in de stelling dat zij in de eerste maanden heeft geweigerd om contact op te nemen met de PMT-therapeut en de kinderpsychiater. Deze actie is in november 2022 tijdelijk geparkeerd omdat de teamleider en de directeur van school X samen met moeder (en zonder verweerster) hadden besloten om de gemeente in te schakelen, het crisisinterventieteam van een zorginstelling en de politie naar aanleiding van de incidenten op 28 november en 1 december 2022. Conform de afspraken uit een multidisciplinair overleg (MDO) begin 2023 heeft verweerster vervolgens contact gehad met de kinderpsychiater, de PMT-therapeut, de zorgboerderij en de eerdere school van klager om input te vragen voor het signaleringsplan.

10. Verweerster is niet bevoegd om leerlingen te schorsen. Een besluit hiertoe neemt een teamleider of de directeur. Verweerster heeft klager dan ook niet geschorst.

11. Verweerster betreurt ten zeerste wat is gebeurd op 28 november 2022 en 1 december 2022. Zij is op geen enkele manier betrokken geweest bij deze incidenten omdat zij op die dagen vanuit huis werkte. Zij is achteraf geïnformeerd. Verweerster weet dat de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen gebonden is aan wet- en regelgeving en heeft dit altijd uitgedragen naar het team. Zij was dan ook geschokt toen zij hoorde van de gebeurtenissen en heeft dit aangekaart bij de betrokken collega's, waaronder de teamleider en de directeur. Zij heeft vervolgens in de interne evaluatie van de gebeurtenissen haar visie en vragen gedeeld met de betrokken collega's om een dergelijk handelen in de toekomst te voorkomen.

12. Verweerster herkent zich niet in de klacht dat zij heeft geweigerd medewerking te verlenen aan een begeleid contactherstel tussen klager en de klassenleiding. Zij heeft wel aangegeven dat dit mogelijk overvragend zou zijn voor klager.

13. In het verleden is inderdaad veel hulpverlening ingezet rondom klager. In het begin van het schooljaar hebben twee overleggen plaatsgevonden. Hierin zijn onder meer de zorgen van moeder besproken over de thuissituatie. In deze overleggen is gezamenlijk geconcludeerd dat het wenselijk was de zorgen en het mogelijke zorgaanbod aan klager (in aanvulling op de toen actieve hulpverlening die bestond uit één keer per week PMT) te bespreken met de gemeente. Moeder heeft vervolgens zelf de gemeente benaderd. Verweerster heeft in reactie hierop de gemeente uitgenodigd voor een gezamenlijk overleg in november 2022. Verweerster maakte zich niet alleen zorgen over het gedrag van klager op school en in de thuissituatie, zij was ook bezorgd over de balans tussen draagkracht-draaglast bij moeder. Zij heeft deze zorgen gedeeld met moeder. Verweerster was van mening dat snel iets moest gebeuren. In deze periode is een weekendopvang of een doordeweekse woongroep als een van de mogelijke opties de revue gepasseerd.

14. Klager volgde geen volledig onderwijsprogramma vanaf de start op school X in september 2022. Hij kreeg op school X -net als op zijn vorige school- een aangepast rooster. Van 5 december 2022 tot en met 23 december 2022 was klager geschorst en heeft hij optioneel schoolwerk gedaan. Vanaf januari 2023 volgde hij een aangepast rooster op school.

15. Tijdens het schooljaar is de communicatie en samenwerking in de driehoek van school-thuis-hulpverlening niet altijd even soepel verlopen. Verweerster vermoedt dat dit mede wordt veroorzaakt door de grote hoeveelheid betrokkenen bij klager.

16. Verweerster heeft steeds met moeder en alle betrokken instanties afgestemd wat een passend (zorg)aanbod voor klager zou zijn en wat de (on)mogelijkheden voor hem waren om weer naar school te gaan. Na de twee laatste incidenten op 28 november 2022 en 1 december 2022, heeft verweerster slechts een zeer bescheiden rol gespeeld. Zij heeft alleen de afgesproken acties uitgevoerd. Zo heeft zij input voor het signaleringsplan opgehaald bij externen, het plan opgesteld en het plan gedeeld met derden. Alle overige taken en zaken hebben de teamleider en de directeur overgenomen. Om deze reden heeft sindsdien ook geen MDO plaatsgevonden zonder de aanwezigheid van tenminste één van hen. Ook de communicatie met moeder heeft vanaf dat moment overwegend via de directie plaatsgevonden. De regie op het zorgvraagstuk lag bij de gemeente en de jeugdhulpverlening.

17. Verweerster kan nooit hebben gezegd dat klager geen onderwijs kan 'verdragen'. Ook heeft zij geen signaal afgegeven dat klager 'het niet kan'. Dit beeld past niet bij hoe zij als professional de leerlingen bejegt en hoe haar contacten met klager in de achtervang zijn geweest. Zij doet altijd haar best om een goede relatie met de leerlingen op te bouwen. Dit heeft zij ook bij klager gedaan. Hierbij hebben geholpen humor, nabijheid en aandacht. Los van zijn soms moeilijk verstaanbare gedrag, heeft zij klager leren kennen als een leuke, sportieve, creatieve, behulpzame en leergierige jongen.

18. Wat betreft het voorbeeld van moeder dat verweerster een visie heeft dat 'zorg voorliggend is aan onderwijs', merkt verweerster het op dat zij niet begrijpt wat moeder hiermee bedoelt of om welke visie het gaat. Zij kan zich overigens vinden in de visie dat 'zorg voorliggend is aan onderwijs'. Dit verdient wel enige nuancering, namelijk dat zorg een noodzakelijke voorwaarde is gebleken om het onderwijs succesvol te kunnen laten zijn. Dit geldt met name voor de leerlingen in de structuurgroep van school X.

19. De directeur van school X heeft bij de Inspectie van het Onderwijs verzocht om vermindering van het verplichte aantal lessen voor klager. Verweerster is hierbij niet betrokken geweest. Zij heeft alleen het besluit van de Inspectie van 3 mei 2023 verwerkt in het digitale dossier van klager.

20. Verweerster heeft de casus van klager voorgelegd in de interne collegiale consultatie en

interview. Zij heeft dit ook gedaan in haar externe interview. Zij heeft in het afgelopen schooljaar haar ervaringen met en zorgen over het pedagogische en didactische klimaat op school -dat zij ook heeft ervaren in het traject met klager- meerdere malen aangekaart bij de betrokken collega's, waaronder de teamleider en de directeur. Helaas heeft dit niet geleid tot succesvolle interventies om het klimaat en de cultuur te verbeteren. Daarom heeft zij -ruim voor de onderhavige klachtprocedure- besloten dat zij niet langer als orthopedagoog verbonden kan en wil zijn aan school X. Zij heeft enkele weken geleden haar ontslag ingediend.

21. Het raakt verweerster dat moeder het haar kwalijk neemt dat de jarenlange intensieve hulpverlening, de inzet van tal van hulpverleners en het harde werken van klager en moeder om zeep is geholpen. Verweerster heeft binnen haar mogelijkheden gedaan wat zij kon om klager en moeder te begrijpen en ondersteunen. Verweerster hoopt dat klager en moeder de negatieve ervaringen met school X snel achter zich kunnen laten.

5. De hoorzitting

1. Moeder brengt in de hoorzitting van 30 oktober 2023 -voor zover hier van belang- nog het volgende naar voren.

1.1. Klager zit inmiddels op een andere school.

1.2. Bij de aanmelding van klager in 2022 bij school X had moeder de meest recente stukken gevoegd. Het was toen al een behoorlijke hoeveelheid informatie, met onder meer de beknopte versies van de rapportages van de zorgboerderij van klager. Zij heeft de volledige rapportages pas later naar de school gestuurd omdat zij ervan uitging dat de eerder verstrekte stukken voldoende waren.

1.3. De klacht heeft met name betrekking op de samenwerking tussen verweerster en de hulpverlenende instanties. Na de incidenten op school op 28 november en 1 december 2022 zijn via de gemeente verschillende hulpverlenende instanties bij klager betrokken geraakt. Deze gaven alle aan dat er geen samenwerking mogelijk was met de school, waaronder met verweerster. Verweerster stond voor vrijwel niets open. Als vanuit de hulpverlening ideeën of adviezen werden aangedragen, zei verweerster altijd 'ja, maar...' en dat het niet uitvoerbaar was. Verweerster adviseerde bijvoorbeeld om niet op de beheersing van klager te gaan zitten. Dit was lastig omdat de school continue bezig was met de beheersing van klager door zijn gedrag. Klager is op enig moment apart gezet in een ruimte met als eis dat hij geen contact zou hebben met zijn leeftijdgenoten en de medewerkers van school. Toen is aangegeven dat dit zeer traumatisch zou zijn en slecht voor klagers zelfbeeld. Volgens verweerster was een andere oplossing echter niet mogelijk.

1.4. Het OPP is vastgesteld in oktober 2022 voordat alle hectiek begon. Het is later niet bijgesteld, ook niet toen klager thuis kwam te zitten in december 2022. Op papier stond hoe het theoretisch behoorde te gaan maar in de praktijk werd het OPP niet uitgevoerd.

1.5. De school verklaarde na de incidenten eind 2022 handelingsverlegen te zijn en dat er hulpverlening moest komen. De zoektocht hiernaar verliep moeizaam. De houding van verweerster was dat de zorg maar met oplossingen moest komen en dat de school zou trachten om een stukje ondersteuning te bieden. Verweerster heeft vervolgens het signaleringsplan opgesteld waaraan ze veel tijd heeft besteed. Verweerster is gaan rondbellen en heeft met meerdere hulpverleners van klager gesproken. Moeder was enthousiast over het signaleringsplan omdat er eindelijk iets lag van verweerster en de school. Het signaleringsplan was echter een lang stuk tekst dat in de praktijk niet werkbaar was. Bij de presentatie van het signaleringsplan op 6 maart 2023 werd gezegd dat het om een conceptversie ging en dat het in een beknoptere versie zou worden uitgewerkt. Dit is nooit

gebeurd. De begeleider van klager vanuit de hulpverlening kreeg het plan op haar bureau en daarmee moest ze het maar doen. Vervolgens werd gezegd 'We hebben het toch gedaan'.

1.6. Moeder had in november 2022 al meerdere keren aangegeven dat het beter leek om uit te kijken naar een andere school voor klager. Verweerster zei toen dat dat niet nodig was en dat nog heel veel mogelijk was. In mei of juni 2023 heeft de regievoerder vanuit de hulpverlening gevraagd om een aanpassing van het lesaanbod van klager. De teamleider van school en de leerkracht zeiden dat dit mogelijk was maar verweerster heeft dit toen tegengehouden.

1.7. De hulpverlenende instanties van klager waren het niet met verweerster eens dat 'zorg voorliggend is aan onderwijs'. Een kind heeft hoe dan ook onderwijs nodig, weliswaar soms met onderwijstijdvermindering en extra ondersteuning. Het is echter niet zo dat de hulpverlening het onderwijsaanbod overneemt. Moeder kreeg het gevoel dat verweerster aan deze visie vasthield naarmate de maanden vorderden.

2. Verweerster brengt in de hoorzitting van 30 oktober 2023 -voor zover hier van belang- nog het volgende naar voren.

2.1. De rolverdeling binnen de overleggen over klager met de verschillende instanties ná de incidenten op 28 november en 1 december 2022 was dat de directie van de school hierin de belangrijkste rol had namens de school. Deze bestond uit de directeur en verweersters teamleider. Verweerster had een uitvoerende rol die met name bestond uit het uitzetten van de acties die in de MDO's werden afgesproken. Een orthopedagoog die werkzaam is in het onderwijs heeft een adviserende rol en geen beslissingsbevoegdheid. De directie neemt de besluiten over het onderwijs en eventuele maatregelen zoals de schorsing van een leerling. Zij heeft in deze casus zelf geen besluiten genomen over interventies of andere acties. De besluiten over de hulpverlening aan klager werden gezamenlijk genomen in de MDO's waarbij aanwezig waren: de hulpverlening, de school, moeder en degene die het overleg voorzat. In de zaak van klager werd al vrij snel besloten dat een neutrale derde het overleg zou voorzitten. Dit was in eerste instantie een casusregisseur van de gemeente.

2.2. De leerlingen in de structuurgroep hebben een time-out-voorziening. Daaraan is een gedragscoach gekoppeld die er niet fulltime was. Dit betekende dat de intern begeleider en verweerster ook diensten draaiden. Op 18 november 2022 trof verweerster klager op een moment dat hij moest zakken in fasering. Zij is met de teamleider naar klager toegegaan en heeft de situatie kunnen de-escaleren. Het is lastig om iets te zeggen over de twee andere incidenten omdat zij daarbij niet was betrokken. Zij heeft alleen informatie hierover 'van horen zeggen'. In algemene zin is het gebruikelijk op de school dat de gedragswetenschapper direct wordt ingeschakeld als zich incidenten voordoen. Het verbaasde haar dat dit niet was gebeurd bij deze twee incidenten.

2.3. Zij heeft achteraf zelf het initiatief genomen om met de collega's te reflecteren op de twee incidenten en hen kritisch te bevragen. De school heeft dit niet uit eigen beweging opgestart. Na het incident op 18 november 2022, waarbij zij zelf was betrokken, heeft zij ook gereflecteerd op het handelen met de betrokken collega's.

2.4. De behoefte aan regievoering ontstond naar aanleiding van de incidenten op 28 november en 1 december 2022. De school heeft de regie in eerste instantie belegd bij de gemeente omdat er nog geen regievoerder was vanuit de zorg. Zodra een zorginstelling was ingeschakeld, heeft deze de regie overgenomen. Dit heeft even geduurd.

2.5. De term 'zorg voorliggend aan onderwijs' is in de MDO's vaak naar voren gekomen. Het is van belang dat de school een goede en nauwe samenwerking heeft met de zorg. Het is een noodzakelijke

voorwaarde om het onderwijs te laten slagen. In alle casuïstiek waarbij zij betrokken was, merkte zij dat als er strubbelingen waren in de zorg dit zijn uitwerking had op het onderwijs.

2.6. Binnen de driehoek thuis-school-hulpverlening was de samenwerking moeizaam. Dit gold echter ook voor de interne driehoek op school die bestond uit klassenleiding-zorgteam-directie. Dit maakte de casus extra complex. Vervolgens maakte de grote hoeveelheid mensen en organisaties aan tafel het niet overzichtelijker. Hierdoor ontstonden problemen in de communicatie over wie waarvoor verantwoordelijk was en wie wat deed. De MDO's brachten hierin enige lijn. Verweerster heeft de samenwerking met alle partijen als goed ervaren.

2.7. In een OPP of een signaleringsplan kan de aanpak goed op papier staan maar de verantwoordelijken, zoals de klassenleiding, moeten de plannen ook uitvoeren. Dit ging niet altijd vanzelf. Binnen de interne driehoek verliep de samenwerking soms niet goed. Dit heeft niet alleen veel impact gehad op klager maar ook op het didactische en pedagogische klimaat binnen de unit en de klas. Vanuit haar adviserende rol probeerde zij de collega's zoveel mogelijk te ondersteunen in de omgang met de doelgroep. Het is dan belangrijk dat zij hiervoor openstaan. Binnen de school was een soort machtsstrijd aan de gang en er werd autoritair gehandeld. Zij vond het erg dat dit speelde in de unit van klager en heeft er alles aan gedaan om dit te veranderen.

2.8. Binnen haar interne intervisiegroep en in de externe intervisie besprak zij hoe zij de collega's kon meekrijgen om voor de leerlingen een beter passend klimaat te creëren. Dit is helaas niet gelukt. Zij is vaak in haar visie en adviezen genegeerd. Bij de incidenten op 28 november en 1 december 2022 heeft de school dingen besloten waarover zij niet is geraadpleegd. Zij heeft slechts een adviserende bevoegdheid en dan kan het zo zijn dat zij niet om advies wordt gevraagd of dat haar adviezen niet worden overgenomen. Zij vond het vervolgens lastig om dit uit te dragen in de MDO's over klager.

2.9. Verweerster heeft in een van de laatste gesprekken met moeder gezegd dat zij geen toezeggingen wilde doen die op de lange termijn niet konden worden waargemaakt. Hiermee probeerde verweerster op een diplomatieke manier ruimte te creëren om intern dingen op te pakken of uit te spreken. Zij denkt dat zij dit ook steeds in de MDO's heeft gedaan. Zij bevond zich in een spagaat wat betreft haar loyaliteit richting de school en haar collega's en kon in de MDO's niet alles op tafel leggen. In de interne besprekingen heeft zij de zorgen van moeder en anderen altijd kenbaar gemaakt en hierover de nodige discussies gevoerd. Dit was helaas niet zichtbaar naar buiten. Zij heeft haar worsteling besproken in haar intervisies en uiteindelijk neergelegd bij de directie.

2.10. Zij zou het liefst een gesprek met moeder hebben gehad om het traject met klager op een goede manier af te sluiten. Zij heeft er echter alle begrip voor dat het handelen van een pedagoog kan worden getoetst. Reflecterend op haar handelen heeft zij het dossier tientallen keren beoordeeld op zaken die zij anders had kunnen doen. In de toekomst zal zij nog beter vastleggen -in het logboek of het volgsysteem- wat haar visie is op een zaak en wat zij intern heeft gecommuniceerd zodat daarover geen misverstanden kunnen ontstaan. Voorts zal zij in het vervolg voorzichtiger zijn in het uitdragen van besluiten die door anderen zijn genomen.

6. Juridisch kader

De Beroepscode

De Beroepscode 2017 van de NVO is op 1 januari 2017 in werking getreden. Op 1 september 2021 is een aangepaste versie van de Beroepscode in werking getreden. Op de onderhavige klacht is de aangepaste Beroepscode 2017 van toepassing omdat de gedragingen waarover wordt geklaagd, plaatsvonden na 1 september 2021.

Artikel 10 van de Beroepscode, editie september 2021, (Zorgvuldigheid) bepaalt -voor zover hier van

belang- het volgende:

‘3. De pedagoog is in zijn professioneel handelen en nalaten zorgvuldig jegens een ieder.’

7. De beoordeling van de klacht

Het College overweegt als volgt.

1. Het College wijst er allereerst op dat het bij de tuchtrechtelijke toetsing van het handelen van de pedagoog er niet om gaat of dat handelen beter had gekund, maar om het geven van een antwoord op de vraag of de pedagoog bij het beroepsmatig handelen is gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening, rekening houdend met de stand van de wetenschap ten tijde van het klachtwaardig handelen en met hetgeen toen in de beroepsgroep ter zake als norm of standaard was aanvaard.

2. Het betreft hier een complexe casus met veel externe betrokkenen en een moeder en een verweerster die beiden het beste voor lijken te hebben gehad met klager. Het is echter niet aan het College om over de gekozen benadering in deze casus een uitspraak te doen.

3. Op basis van het vertelde ter hoorzitting staat voldoende vast dat de informatie die moeder heeft verstrekt bij de aanmelding van klager bij school X voldoende was voor verweerster om een aanvaardbare inschatting te kunnen maken van de begeleiding die klager op zijn nieuwe school nodig had. Verweerster en haar collega's werkten vervolgens aan zijn begeleiding volgens een door verweerster opgesteld en door moeder in oktober 2022 goedgekeurd OPP. Dit was vóór de incidenten in november en december 2022. Vanaf maart 2023 werd gewerkt volgens een door verweerster opgesteld en door moeder goedgekeurd signaleringsplan. Verweerster heeft in de aanloop naar het opstellen van dit laatste document informatie opgehaald bij eerdere hulpverleners van klager. In zoverre valt verweerster niets te verwijten.

4. Verweerster was voorts niet betrokken bij de incidenten op 28 november 2022 en 1 december 2022 die hebben geleid tot de schorsing van klager tot de kerstvakantie. Zij heeft hierin ook geen adviserende rol gehad. De regie op de incidenten en de daaropvolgende begeleiding van klager lag bij de directie van de school. Hierbij is van belang dat verweerster in haar hoedanigheid van orthopedagoog geen besluitvormende maar een adviserende rol heeft. Zij was niet bevoegd om klager de maatregel van een schorsing op te leggen of om zijn lesprogramma vast te stellen. Deze bevoegdheid lag bij de directie. In zoverre valt verweerster evenmin iets te verwijten.

5. De klacht is dat het handelen van verweerster een terugval bij klager heeft veroorzaakt. Tijdens de hoorzitting concretiseerde moeder dit naar de klacht dat verweerster als deelnemer in de MDO's niet wilde samenwerken met moeder en de inmiddels ingeschakelde gemeente en de hulpverlenende instanties. Het College is van mening dat in het doen van toezeggingen en het opvolgen van externe adviezen allicht sprake is geweest van enige terughoudendheid bij verweerster. Dit werd echter mede veroorzaakt doordat de visie van verweerster op de meest geschikte aanpak richting klager niet -of onvoldoende- intern werd gedeeld door de overige betrokkenen binnen de school. Haar adviezen werden niet overgenomen. Het is alleszins aanvaardbaar en begrijpelijk dat verweerster deze interne onenigheid niet naar buiten heeft willen brengen. Van een gebrekkige samenwerking met de externe partijen is niet gebleken.

6. Niet is gebleken dat verweerster de term 'zorg voorliggend aan onderwijs' zo beperkt heeft

geïnterpreteerd als moeder doet voorkomen. Verweerster heeft dit standpunt in haar verweer en in de hoorzitting genuanceerd op een wijze die het College begrijpelijk en juist vindt.

7. Niet is gebleken dat verweerster haaks heeft gehandeld op adviezen van de eerdere hulpverlening aan klager, dat zij geen medewerking heeft willen verlenen aan een begeleid herstelcontact tussen klager en de medewerkers van school na de incidenten, dat zij heeft geadviseerd om bij de thuissituatie intensieve hulpverlening te betrekken desnoods door een uithuisplaatsing en dat zij heeft gezegd dat klager geen onderwijs kan verdragen. Wél is het aannemelijk dat zij haar zorgen over de thuissituatie heeft gedeeld met moeder en tegen moeder heeft gezegd dat contactherstel met de medewerkers van school mogelijk overvragend zou zijn voor klager. Dit getuigt van een zorgvuldige werkwijze.

8. Het College constateert tot slot dat verweerster goed heeft gereflecteerd op de ingewikkelde positie waarin zij zich bevond in deze casus. Zij heeft deze besproken in haar interne en externe interviews. Tijdens de hoorzitting gaf zij concreet aan hoe zij in het vervolg anders zal handelen. Dit getuigt van een voldoende inzicht in het vereiste beroepsbekwaam handelen van een pedagoog.

9. Resumerend acht het College de klacht ongegrond. Verweerster heeft voldoende zorgvuldig gehandeld zoals bedoeld in de Beroepscode.

8. Uitspraak

Het voorgaande overwegende komt het College tot de volgende uitspraak.

De klacht is ongegrond.

Aldus gedaan op 11 december 2023 door het College van Toezicht.

mevrouw drs. C.E.H.M. Backhuijs-Raijmakers, voorzitter

mevrouw mr. J. Siemons, ambtelijk secretaris